Samenvatting van het besluit van de Commissie

van 30 januari 2020

in verband met een procedure op grond van artikel 101 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en artikel 53 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte

(Zaak AT.40433 — Film merchandise)

(Kennisgeving geschied onder C(2020) 359)

(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)

(Voor de EER relevante tekst)

(2020/C 133/08)

Op 30 januari 2020 heeft de Commissie een besluit vastgesteld in verband met een procedure op grond van artikel 101 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en artikel 53 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte. Overeenkomstig artikel 30 van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad ([1])publiceert de Commissie hierbij de namen van de partijen en de belangrijkste punten van het besluit, waaronder de opgelegde sancties, rekening houdende met het rechtmatige belang van ondernemingen inzake de bescherming van hun bedrijfsgeheimen.

1. **INLEIDING**

(1) Het besluit is gericht tot Comcast Corporation en haar dochterondernemingen NBCUniversal LLC, NBCUniversal Media LLC, Universal Studios Licensing LLC, Universal Studios Limited, DreamWorks Animation UK Limited, DreamWorks Animation Publishing LLC, DreamWorks Animation LLC, DreamWorks Animation Licensing LLC en Universal Pictures (Shanghai) Trading Company Limited ("Universal"), wegens inbreuk op artikel 101 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie ("het Verdrag") en artikel 53 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte ("de EER-overeenkomst").

(2) Universal geeft onder meer haar filmgerelateerde intellectuele-eigendomsrechten — waaronder haar bekende filmserie The Minions en Jurassic World — in licentie aan derden voor de productie en distributie van als merchandising bedoelde merkartikelen. Tussen 1 januari 2013 en 25 september 2019 heeft Universal deelgenomen aan één enkele en voortdurende inbreuk waarbij binnen de EER een reeks praktijken werd uitgevoerd en gehandhaafd die de actieve, passieve en online verkoop van gelicentieerde merchandiseproducten in verschillende gebieden en klantengroepen beperkten.

2. **BESCHRIJVING VAN DE ZAAK**

2.1. **De betrokken producten**

(3) Het besluit heeft betrekking op de activiteiten van Universal als licentiegever voor haar filmeigendommen. Universal geeft haar films in licentie aan andere ondernemingen die verschillende merchandiseproducten met de in licentie gegeven intellectuele-eigendomsrechten uit de films van Universal produceren en distribueren. Het besluit heeft betrekking op producten van uiteenlopende aard, bijvoorbeeld kleding, speelgoed, geschenken en accessoires, vaak aangeduid als gelicentieerde merchandiseproducten. De gelicentieerde merchandiseproducten van Universal dragen bij tot de promotie van de film waarop de intellectuele eigendom betrekking heeft.

(4) Universal licentieert zijn eigen films meestal rechtstreeks of via een agent. Ongeacht het systeem dat voor het verlenen van licenties wordt gebruikt, bevatten de overeenkomsten met de licentienemer doorgaans bepalingen die betrekking hebben op de distributie van de producten waarop het in licentie gegeven intellectuele eigendomsrecht zal worden toegepast. Elementen die steevast aanwezig zijn in de licentiemerchandisingovereenkomsten van Universal zijn onder andere:

a) *Geografisch toepassingsgebied:* Universal verleent licenties in de EER doorgaans op niet-exclusieve basis voor een of meer specifieke landen, hoewel de producten en de gebieden in de overeenkomsten van de licentienemers elkaar in de praktijk doorgaans slechts beperkt overlappen;

b) *Kanalen voor de distributie van de producten:* de niet-exclusieve merchandisinglicentieovereenkomsten van Universal bevatten doorgaans een lijst van distributiekanalen waarlangs de licentienemer de producten kan distribueren, soms zo nauw omschreven dat distributie beperkt wordt tot specifieke klanten of klantengroepen; in de praktijk overlappen de producten en de distributiekanalen in de overeenkomsten van de licentienemers elkaar doorgaans slechts beperkt;

([1]) PB L 1 van 4.1.2003, blz. 1. Verordening gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 411/2004 (PB L 68 van 6.3.2004, blz. 1).

c) *Financiële vergoeding die door de licentienemer moet worden betaald:* in de licentieovereenkomsten van Universal is bepaald dat de licentienemers Universal een bepaalde vergoeding moeten betalen als tegenprestatie voor het verlenen van de licentie op de intellectuele-eigendomsrechten.

(5) In het besluit ligt de nadruk op deze licentiemerchandisingovereenkomsten en, meer in het algemeen, op de relaties die op basis van die overeenkomsten zijn opgebouwd.

2.2. **Procedure**

(6) In september 2016 heeft de Commissie een verzoek om informatie aan Universal gezonden.

(7) Bij besluit van 14 juni 2017 heeft de Commissie een procedure ingeleid tegen Comcast Corporation en haar dochterondernemingen, waaronder NBCUniversal Media LLC. Die procedure had als doel te onderzoeken of bij Universal overeenkomsten en/of praktijken in werking waren om de verkoop van gelicentieerde merchandiseproducten in de EER te verhinderen of te beperken. Op 29 november 2019 heeft de Commissie een aanvullend besluit vastgesteld tot inleiding van een procedure overeenkomstig artikel 2, lid 1, van Verordening (EG) 773/2004 van de Commissie tegen acht andere dochterondernemingen van Comcast Corporation.

(8) Op 25 september 2018 heeft de Commissie onaangekondigde inspecties uitgevoerd in de kantoren van NBCUniversal Media LLC in Londen, Verenigd Koninkrijk.

(9) Op 13 november 2019 heeft Universal een formeel aanbod tot medewerking ingediend met het oog op de vaststelling van een besluit op grond van de artikelen 7 en 23 van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad (hierna "verklaring met het oog op een schikking" genoemd).

(10) Op 29 november 2019 heeft de Commissie een mededeling van punten van bezwaar vastgesteld gericht tot Universal. Op 16 december 2019 heeft Universal zijn antwoord op de mededeling van punten van bezwaar ingediend.

(11) Het Adviescomité voor mededingingsregelingen en machtsposities heeft op 23 januari 2020 een positief advies uitgebracht.

(12) De raadadviseur-auditeur heeft op 24 januari 2020 zijn eindverslag uitgebracht.

(13) De Commissie heeft dit besluit op 30 januari 2020 vastgesteld.

2.3. **Samenvatting van de inbreuk**

(14) Een reeks praktijken die de actieve en passieve verkoop van gelicentieerde merchandiseproducten in verschillende gebieden en klantengroepen beperken, werd voor alle merchandisingactiviteiten van Universal ingevoerd. Die praktijken betroffen zowel de offline als de online verkoop van gelicentieerde merchandiseproducten in de hele EER. Dit besluit heeft betrekking op de volgende soorten beperkingen:

a) *Directe maatregelen ter beperking van verkopen door licentienemers,* zoals i) het verbod op passieve verkoop buiten het grondgebied; ii) het verbod op actieve verkoop buiten het grondgebied; iii) het verbod op online verkoop; iv) de verplichting om Universal in kennis te stellen van verkopen buiten het grondgebied; v) het gebruik van taalvoorschriften om de verkoop buiten het grondgebied te beperken; vi) het verbod op verkoop buiten de toegewezen klantengroepen; vii) verplichtingen om aan Universal opbrengsten te betalen uit verkopen buiten de toegewezen gebieden en klantengroepen.

b) *Indirecte maatregelen ter beperking van verkopen door licentienemers*: soms werd ook een reeks maatregelen geïmplementeerd als een indirecte manier om de naleving van de beperkingen op de verkopen buiten de toegewezen gebieden en klantengroepen aan te moedigen. Daartoe behoorden het verrichten van audits en het niet verlengen van contracten.

c) *Verplichting om de verkoopbeperkingen over te dragen,* om te garanderen dat een derde die de gelicentieerde merchandiseproducten van Universal verkoopt, eveneens de territoriale en klantbeperkingen in acht zou nemen.

(15) Door middel van deze reeks praktijken beperkte Universal de mogelijkheden van licentienemers om gelicentieerde merchandiseproducten te verkopen in verschillende gebieden en klantengroepen. Die enkele, voortdurende inbreuk leidde mogelijkerwijs tot minder keuze voor de consument en tot hogere prijzen als gevolg van de afgenomen mededinging. Deze gedragingen dienden door hun aard een mededingingsbeperkend doel in de zin van artikel 101, lid 1, van het Verdrag.

(16) In het besluit wordt tevens vastgesteld dat deze gedragingen niet voldoen aan de voorwaarden voor vrijstelling van artikel 101, lid 3, van het Verdrag en artikel 53, lid 3, van de EER-overeenkomst.

2.4. **Adressaten en duur**

(17) Het besluit is gericht tot Comcast Corporation, NBCUniversal LLC en NBCUniversal Media LLC als moedermaatschappijen, alsmede tot bepaalde van hun dochterondernemingen die betrokken zijn bij de gelicentieerde merchandisingactiviteiten in de EER: Universal Studios Licensing LLC, Universal Studios Limited, DreamWorks Animation UK Limited, DreamWorks Animation Publishing LLC, DreamWorks Animation LLC, DreamWorks Animation Licensing LLC en Universal Pictures (Shanghai) Trading Company Limited.

(18) De inbreuk loopt van 1 januari 2013 tot 25 september 2019, de datum waarop Universal een brief stuurde waarin zij al haar licentienemers meedeelde dat deze verkoopbeperkingen in haar overeenkomsten niet langer van toepassing waren in de EER.

2.5. **Maatregelen en boeten**

(19) De conclusie van het besluit luidt dat Universal de inbreuk op 25 september 2019 heeft beëindigd en zich moet onthouden van alle overeenkomsten of onderling afgestemde feitelijke gedragingen die hetzelfde of een soortgelijk doel of gevolg kunnen hebben. De Commissie is verder van mening dat de inbreuk het gevolg was van opzet, of toch minstens van onachtzaamheid, en dat er een geldboete moet worden opgelegd.

2.5.1. *Basisbedrag van de geldboete*

(20) In het besluit wordt de geldboete bepaald op basis van de royalty's die Universal heeft geïnd in het laatste volledige jaar van de inbreuk (2018). De waarde van de verkoop is gebaseerd op de royalty's die Universal van zijn licentienemers heeft ontvangen voor de verkoop van gelicentieerde merchandiseproducten in de EER. Deze royalty's vertegenwoordigen de opbrengsten van Universal uit haar gelicentieerde merchandisingactiviteiten en worden aan Universal betaald in ruil voor het gebruik van de gelicentieerde intellectuele-eigendomsrechten.

(21) Verkoopbeperkingen buiten de toegewezen gebieden en klantengroepen houden door hun aard een beperking van de mededinging in de zin van artikel 101, lid 1, van het Verdrag in. Verticale beperkingen zijn doorgaans echter minder schadelijk dan horizontale. Het percentage voor de ernst van de inbreuk is bepaald op 8 % van de waarde van de verkoop van Universal.

2.5.2. *Verzwarende of verzachtende omstandigheden*

(22) In deze zaak zijn er geen verzwarende of verzachtende omstandigheden.

2.5.3. *Afschrikking*

(23) De Commissie past geen afschrikkingsfactor toe omdat dit in casu niet gerechtvaardigd is.

2.5.4. *Toepassing van het 10 %-omzetplafond*

(24) De berekende boete bedraagt niet meer dan 10 % van de totale wereldwijde omzet van Comcast Corporation.

2.5.5. *Verlaging van de geldboete wegens medewerking*

(25) In ruil voor de medewerking van Universal wordt het boetebedrag in het besluit overeenkomstig punt 37 van de richtsnoeren inzake geldboeten met 30 % verlaagd. Sinds Universal formeel met de Commissie samenwerkt, heeft het meer gedaan dan waartoe het wettelijk verplicht was, door de inbreuk te erkennen en door de Commissie bijkomend bewijs te verstrekken, waardoor deze tot op zekere hoogte beter in staat was de inbreuk te bewijzen, en door af te zien van bepaalde procedurele rechten waardoor de administratieve efficiëntie werd verbeterd.

3. **CONCLUSIE**

(26) Universal heeft inbreuk gemaakt op artikel 101, lid 1, van het Verdrag en artikel 53 van de EER-overeenkomst door deel te nemen aan een enkele, voortdurende inbreuk in verband met gelicentieerde merchandiseproducten. De inbreuk had betrekking op heel de Europese Economische Ruimte en bestond in de uitvoering en handhaving van een reeks overeenkomsten en praktijken die tot doel hadden de verkoop van gelicentieerde merchandiseproducten in verschillende gebieden en klantengroepen, zowel offline als online, te beperken.

(27) De definitieve geldboete die op grond van artikel 23, lid 2, onder a), van Verordening (EG) nr. 1/2003 aan Universal dient te worden opgelegd, is 14 327 000 EUR.

(28) Comcast Corporation, NBCUniversal LLC, NBCUniversal Media LLC en Universal Studios Licensing LLC dienen aansprakelijk te worden gesteld voor het totale bedrag van deze boete, terwijl Universal Studios Limited alleen aansprakelijk dient te worden gesteld voor de periode vanaf 6 juni 2014, de datum van haar oprichting, DreamWorks Animation UK Limited, DreamWorks Animation Publishing LLC, DreamWorks Animation LLC en DreamWorks Animation Licensing LLC voor de periode vanaf 22 augustus 2016, datum van overname door Comcast Corporation, en Universal Pictures (Shanghai) Trading Company Limited voor de periode vanaf 21 oktober 2016, de datum van haar oprichting.